

Podsumowanie handlu zagranicznego w 2010 r.

Według wstępnych danych Sparks Polska oraz MRiRW eksport rzepaku z Polski w 2010 r. wyniósł ponad 307 tys. t o łącznej wartości 126 mln \$ / 97 mln € i był o 2,2% mniejszy od wolumenu eksportu zrealizowanego w 2009 r. Ponad 90% eksportowanych nasion trafiło na rynek niemiecki.

Eksport oleju rzepakowego w 2010 r. wzrósł o prawie 26% w porównaniu do roku 2009 i wyniósł ok. 230 tys. t o łącznej wartości 228 mln \$ / 171 mln €. Podobnie jak w przypadku nasion rzepaku większość oleju (ponad 60%) została sprzedana do Niemiec.

W związku z utrzymującym się wysokim importem estrów FAMAЕ, krajowi producenci zwiększyli ich eksport w 2010 r. 2-krotnie do poziomu prawie 78 tys. t. Głównymi odbiorcami były Holandia, Niemcy i Belgia.

Natomiast eksport śrutę rzepakową w 2010 r. wyniósł ponad 598 tys. t za łączną sumę 118 mln USD i był o 9% większy od eksportu tego towaru w 2009 r. Śruta rzepakowa została głównie sprzedana do Niemiec, Danii, Irlandii, Hiszpanii i Wielkiej Brytanii.

Według wstępnych ocen, import rzepaku w 2010 r. (o wartości ponad 111 mln \$ / ok. 85 mln €) wyniósł ponad 237 tys. t i był o 35% mniejszy od importu w 2009 r.

Ponad 50% importowanego rzepaku zostało sprowadzone z Ukrainy.

Import oleju rzepakowego w 2010 r. był o prawie 28% większy od importu w 2009 r. i wyniósł ponad 38 tys. t o łącznej wartości 42 mln \$ / 32 mln €. Głównymi dostawcami oleju były Niemcy i Czechy.

Import estrów FAMAЕ wyniósł ponad 269 tys. t (o wartości 310 mln USD), co stanowiło prawie 135% wielkości importu zrealizowanego w roku ubiegłym. 70% estrów sprowadzono z Niemiec.

Import śrutę sojowej w 2010 r. wyniósł ponad 1926 tys. t o łącznej wartości 790 mln USD i był o 9% większy od wielkości importu śrutę sojowej w 2009 r. 60% śrutę pochodziło z Argentyny.

Również import śrutę słonecznikowej wzrósł w zeszłym roku - o 24% w porównaniu do wolumenu importu zrealizowanego w 2009 r. Wyniósł on ponad 563 tys. t o łącznej wartości 80 mln USD. Tak samo jak w zeszłym roku głównym dostawcą tej śrutę była Ukraina (ponad 90%).

Agnieszka Słodowa na podst. Sparks Polska, MRiRW

Tab. Polski handel zagraniczny w 2010 r.

Eksport	2009 [tys. ton]	2010 [tys. ton]	zmiana [%]
nasiona rzepaku	314	307	↓ 2,2
olej rzepakowy	182	230	↑ 25,9
estry FAMAЕ	37	78	↑109,5
śruta rzepakowa	549	598	↑ 9,0

Import	2009 [tys. ton]	2010 [tys. ton]	zmiana [%]
nasiona rzepaku	364	237	↓ 34,9
olej rzepakowy	30	38	↑ 27,5
estry FAMAЕ	200	269	↑ 34,9
śruta sojowa	1763	1926	↑ 9,3
śruta słonecznikowa	455	563	↑ 23,7

W numerze

- Podsumowanie handlu zagranicznego w 2010 r.str.1
- Ekspertsi polecają mieszańce rzepaku jaregostr.2
- Zahamowanie dynamiki przerobu rzepakustr.2
- Tegoroczne ceny nie powinny być wyższe niż w ubiegłym sezoniestr.3
- Koniec pracy PSPMstr.3
- Polski Rynek Biopaliw – Debata 2011str.3
- Pasze rzepakowe obniżają koszty hodowlistr.4
- Notowaniastr.5

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49
00-131 Warszawa
tel. : 223130788
fax: 224363966
e-mail: biuro@pspo.com.pl
www.pspo.com.pl

Oil Express
Kierownik projektu: Ewa Myśliwiec
Redakcja: Agnieszka Słodowa
Zdjęcia: własne, freefoto.com

Ekspertcy polecają mieszańce rzepaku jarego

Wśród roślin oleistych uprawianych w Polsce niekwestionowanym liderem jest rzepak ozimy, jednak możliwość zwiększenia jego areалу ograniczona jest jakością gleb, warunkami klimatycznymi oraz strukturą agrarną. Wobec rosnącego zapotrzebowania na tłuszcze roślinne ze strony przemysłu spożywczego, oleochemicznego oraz petrochemicznego, eksperci podkreślają, że warto poszukać alternatywy wśród roślin jarych i w szczególności zainteresować się uprawą rzepaku jarego.

Należy pamiętać, że na świecie, znacznie więcej uprawia się rzepaku jarego niż ozimego. Najwięcej nasion tej rośliny produkują: Kanada, Chiny oraz Rosja, Kazachstan i Australia. W Europie na większą skalę uprawiany jest w Szwecji i Dani.

W warunkach Polski uzyskanie zadawalająco wysokich plonów rzepaku jarego uzależnione jest w największym stopniu od odpowiednich pod względem ilości i rozkładu opadów deszczu. Plony poró-

wnywalne z plonami rzepaku ozimego (30 dt/ha) uzyskiwane są często w rejonach Polski północnej i południowo-wschodniej gdzie występują odpowiednie dla rzepaku jarego warunki wilgotnościowe. Wymaganiom tym odpowiadają również tereny obejmujące Podgórze Karpackie i Sudeckie.

Pod względem zawartości oleju w nasionach odmiany rzepaku jarego prawie dorównują rzepakowi ozimemu. Także przydatność konsumpcyjna, paliwowa i techniczna oleju z rzepaku jarego porównywalna jest z formą ozimą, a zawartość fityn i glukozyolanów w nasionach z poprawnie prowadzonej plantacji może być nawet korzystniejsza

W Polsce najczęściej uprawia się odmian populacyjnych. Jednak podobnie jak w przypadku rzepaku ozimego udział odmian mieszańcowych rzepaku jarego, wpisanych do rejestru zalecanych do uprawy zwiększa się systematycznie.

W hodowli odmian mieszańcowych wykorzystano zjawisko heterozji, które

przejawia się większą bujnością i wigorem oraz wyższym plonem nasion. Odmiany mieszańcowe przewyższają plennością populacyjne, stąd tendencja do przechodzenia na uprawę tego typu odmian. Mieszańce mają silniej rozwinięty system korzeniowy przez co lepiej sobie radzą w warunkach suszy i okresowych niedoborów wody.

Ponadto, odmiany mieszańcowe dobrze reagują na intensywną uprawę, a swój wysoki potencjał plonotwórczy w pełni ujawniają na dobrych stanowiskach i w sprzyjających rozwoju rzepaku warunkach pogody.

Ekspertcy podkreślają także, że plantacje produkcyjne należy obsiewać wyłącznie kwalifikowanym materiałem siewnym o gwarantowanej tożsamości odmianowej oraz najlepszych parametrach jakości siewnej.

Agnieszka Słodowa na podst. AgroNews - Leszek Kijewski (Kujawsko-Pomorski ODR), Farmer 04/2011 - Franciszek Wielebski (IHAR)

Zahamowanie dynamiki przerobu rzepaku

Przerób rzepaku w sezonie 2010/11 prognozowany jest na 22,3 mln ton, czyli 3% mniej niż sezon wcześniej. Po raz pierwszy od siedmiu lat oznacza to spadek.

Przyczyną jest 5% zmniejszenie produkcji, które zaowocowało spadkiem podaży rzepaku w UE. Ekspertcy podają, że nawet 15% wzrost importu nie będzie w stanie zaspokoić apetytu europejskich olejarni. Należy zauważyć bowiem gwał-

towny przyrost poziomu tłoczenia rzepaku w Europie z 10,4 mln ton w sezonie 2003/04 do 22,9 mln ton w sezonie 2009/10.

W bieżącym sezonie 2010/11 najistotniejszy spadek przerobu dotyczy Niemiec, gdzie zapowiada się spadek z 8,6 do 8 mln ton. Przyhamowanie przerobu dotyczy również Polski, Słowacji i Austrii. Tymczasem dalszy wzrost prawdopodobnie wystąpi we Francji (z 4,1 do 4,2 mln ton), Czechach, Wielkiej Brytanii, Finlandii oraz krajach Beneluksu. Spadki przerobu dotyczą okresu od stycznia do końca sezonu 2010/11 czyli czerwca br.

PSPO na podst. FAMMU/FAPA

Bilans rzepaku UE (mln ton)

	09/10	10/11	Zmiana %
Zapasy początk.	1,53	1,51	-1,3
Produkcja	21,76	20,61	-5,3
Import *	2,18	2,50	14,7
– Z Ukrainy	1,42	1,24	-12,7
– Z innych WNP	0,30	0,07	-76,7
– Kanady	0,10	0,22	120,0
– Australii	0,31	0,93	200,0
PODAŻ	25,47	24,62	-3,3
Eksport *	0,16	0,24	50,0
Przerób	22,93	22,30	-2,7
inne użycie	0,87	0,87	-0,0
POPYT	23,96	23,41	-2,3
Zapasy końcowe	1,51	1,21	-19,9

Tegoroczne ceny nie powinny być wyższe niż w ubiegłym sezonie

Przed nami decydujące o plonowaniu rzepaku przedwiosnie, na podstawie przebiegu którego będzie można już podać w miarę dokładne prognozy dotyczące tegorocznych zbiorów rzepaku.

Moim zdaniem będą one oscylować na poziomie z zeszłego roku. Tym samym cena nie powinna być wyższa niż w ubiegłym sezonie, ale mam nadzieję, że nie osiągnie tak absurdalnie wysokiego poziomu. Warto przypomnieć, że w 2010 r. rzepak podrożał w porównaniu do poprzedniego roku aż o 25-30 %.

Należy zaznaczyć, że kształtowanie poziomu krajowej ceny nasion rzepaku zależy od szeregu różnych, głównie zewnętrznych czynników takich jak na przykład poziom zapasów i wielkość produkcji nasion oleistych na świecie.

Niestety, podobnie jak większość surowców giełdowych również rzepak jest produktem atrakcyjnym dla transakcji spekulacyjnych, więc jeśli chodzi o prognozowanie cen, byłby ostrożny.

W ubiegłym roku – mimo wyższych cen za surowiec – polskim przetwórcom udało się tak pokierować produkcją, aby efektu „drożyzny surowcowej” nie przerzucić na konsumenta.

Kierowali się oni również dobrze pojętym własnym interesem, ponieważ w takich sytuacjach trzeba liczyć się z istnieniem cenowej granicy popytu. Zbyt drastyczna podwyżka cen oleju rzepakowego mogłaby spowodować spadek konsumpcji wynikający między innymi z odejścia konsumentów od oleju rzepakowego na rzecz innych produktów tłuszczowych.

Nie ulega wątpliwości, że obecnie zakłady przetwórcze znalazły się w znacznie gorszym położeniu niż rolnicy, którzy mają możliwość wyboru nabywcy. Wobec tego można spodziewać się, że producenci rzepaku będą chcieli drenować ceny, po których zakłady będą zmuszone skupić nasiona. Jednocześnie nie będą się oni zbyt przejmowali problemami finansowymi wynikającymi z tego dla przetwórcy.

Mimo tego produkcja na szerszą skalę innych alternatywnych olejów jest dla krajowych przetwórców mało atrakcyjna, przede wszystkim dlatego, że polska kultura i tradycja kulinarna związana jest bardzo ściśle z olejem rzepakowym, który ponadto jest konkurencyjny cenowo dla innych olejów roślinnych.

Lech Kempczyński

Koniec pracy PSPM

Z danych KRS wynika, że Polskie Stowarzyszenie Producentów Margaryny zostało postawione w stan likwidacji. Zarząd organizacji został rozwiązany.

PSPM podaje w raporcie KRS, że przyczyną likwidacji było wycofaniem akcesu przez jednego z najważniejszych członków.

Jak podają analitycy rynku, przyczyną jest głównie konsolidacja producentów margaryny, która sprawiła, że znacznie zmniejszyła się liczba podmiotów - członków stowarzyszenia.

PSPM zostało zarejestrowane w lipcu 2003 r. Celami jego działalności były m.in.: rozwój podmiotów działających

w obszarze polskiego rynku margaryny, kształtowanie uczciwych praktyk i zasad rynkowych w zakresie produkcji i dystrybucji margaryny w Polsce oraz kształtowanie wiedzy producentów i konsumentów.

PSPO na podst. portalspozywczy.pl

Polski Rynek Biopaliw – Debata 2011

Firma e-petrol.pl sp. z o.o. zaprasza na czwarte spotkanie dla przedsiębiorców, związanych z produkcją i obrotem biokomponentami i biopaliwami na polskim rynku oraz firm zainteresowanych współpracą z podmiotami zaangażowanymi w ten segment polskiej gospodarki.

Najbliższa Debata odbędzie się w dniach 13-14 kwietnia 2011 r. w Bronisławowie.

Debata to przede wszystkim wymiana wiedzy doświadczonych praktyków, specjalistów rynkowych, właścicieli firm oraz innych osób zainteresowanych polskim rynkiem paliw konwencjonalnych, biopaliw i biokomponentów.

Coroczne spotkanie ludzi branży paliw i biopaliw to także jedna z niewielu takich okazji, aby podtrzymać istniejące relacje biznesowe, nawiązać nowe interesujące

znajomości, ale też szansa na osobiste poznanie konkurencji.

Dla członków PSPO specjalna oferta uczestnictwa. Zainteresowanych prosimy o kontakt z biurem PSPO.

PSPO na podst. e-petrol.pl

Pasze rzepakowe obniżają koszty hodowli

Głównym komponentem paszowym wykorzystywanym w żywieniu zwierząt jest poekstrakcyjna śruta sojowa, która w znacznym stopniu może być zastępowana przez pasze rzepakowe, dzięki którym obniża się koszty hodowli.

Pasze rzepakowe są bowiem bez wątpienia jednym z tańszych źródeł białka pochodzenia roślinnego dostępnych w kraju.

Korzystna relacja cenowa wobec innych typowych nośników białka, w szczegól-

ności w porównaniu do śruty sojowej, a także krótsza droga pomiędzy producentem a odbiorcą obu materiałów paszowych są podstawowymi czynnikami, które uzasadniają wykorzystywanie zarówno śruty jak i makuchu rzepakowego w maksymalnych dawkach dopuszczalnych żywieniowo do produkcji mieszanek paszowych i stosowania ich w dietach dla zwierząt gospodarskich.

Przypominamy, że pasze rzepakowe, czyli poekstrakcyjna śruta i makuch, to cenne źródło białka i energii.

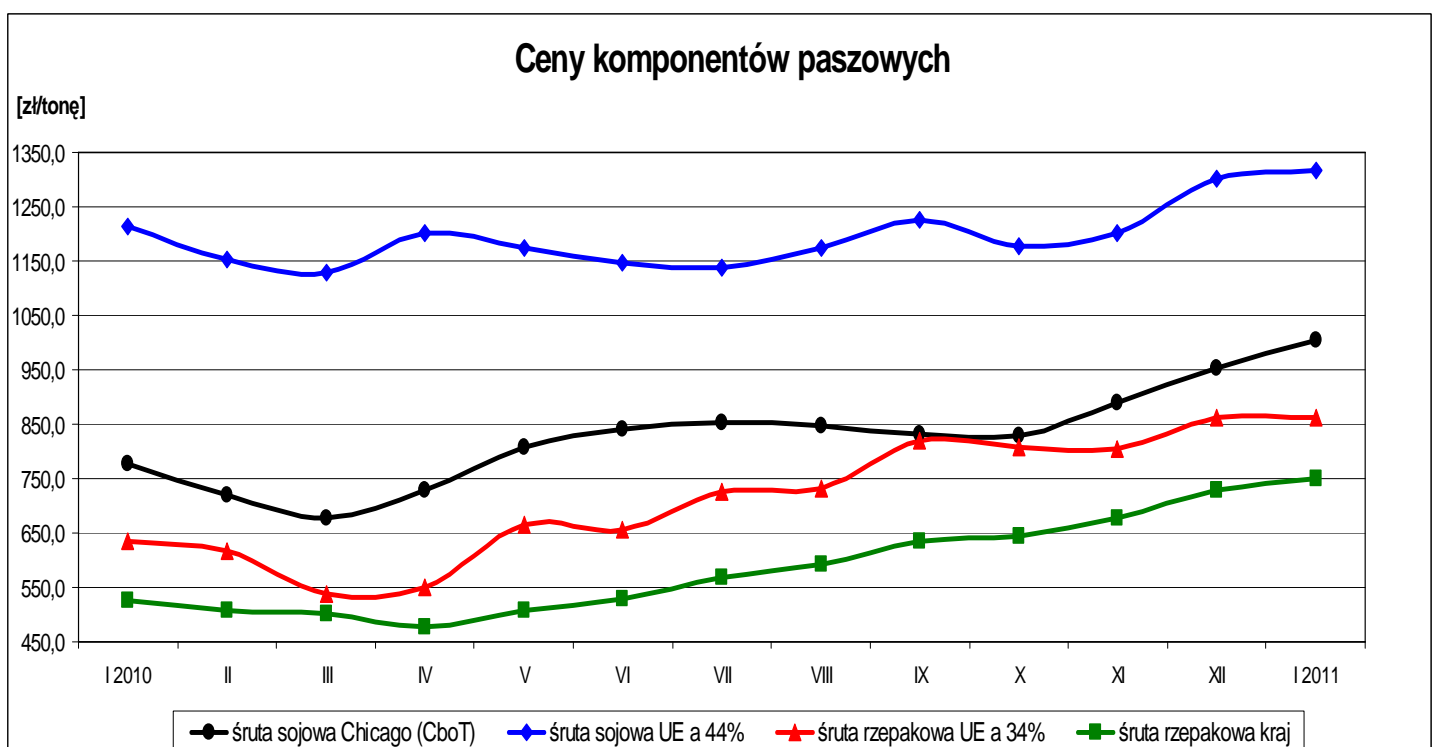
Pasze te produkowane są w naszym kraju z najwyższej jakości nasion rzepaku podwójnie ulepszonych (tzw. 00) o obniżonej zawartości kwasu erukowego i glukozyzolanów. Mogą one być wykorzystywane do produkcji mieszanek paszowych lub być stosowane w dietach dla zwierząt gospodarskich w sposób bezpośredni. Służą do komponowania diet dla świń, drobiu, bydła i ryb, ale

można stosować je również w żywieniu owiec, kaczek czy gęsi.

Dzięki zastosowaniu pasz rzepakowych uzyskuje się:

- 🔥 wyższe dobowe przyrosty masy ciała zwierząt rzeźnych, w tym drobiu, świń i bydła opasowego, a także ryb,
- 🔥 wyższą wydajność mleczną krów,
- 🔥 krótszy okres chowu i tuczu zwierząt rzeźnych,
- 🔥 poprawę składu chemicznego tłuszczu i wartości dietetycznej mleka, jaj i mięsa,
- 🔥 niższe koszty żywienia zwierząt,
- 🔥 doskonały substytut śruty sojowej, bogatszy w aminokwasy siarkowe, w tym metioninę i cystynę.

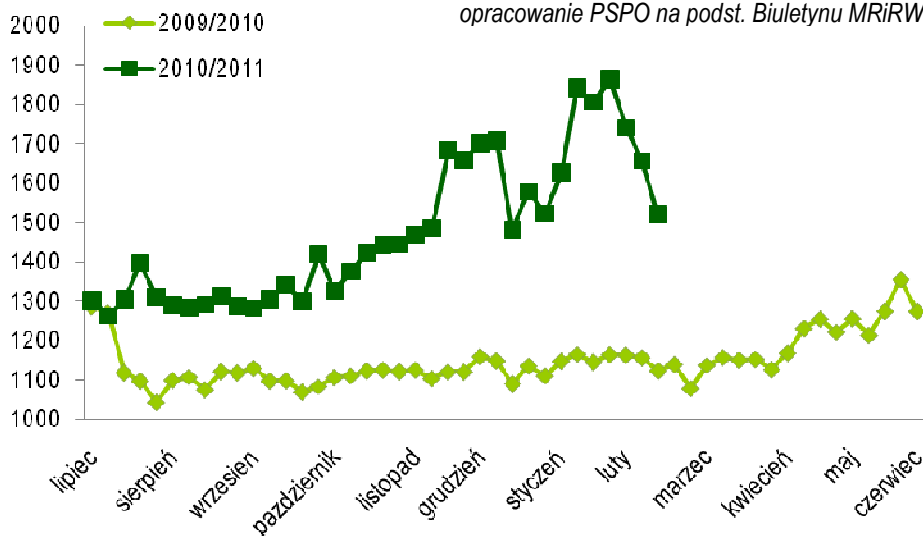
PSPPO na podst. Teraz rzepak, Teraz olej - Pasze rzepakowe w żywieniu zwierząt 2010

źródło: FAMMU/FAPA Notowania - Rynek zbóż, roślin oleistych i wysokobiałkowych, MRiRW - Rynek roślin oleistych

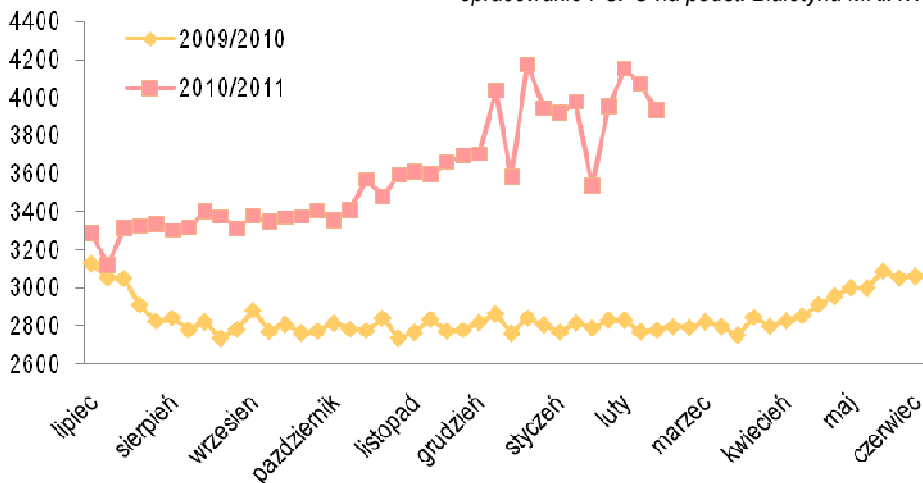
Ceny nasion rzepaku w Polsce [PLN/t]

opracowanie PSPPO na podst. Biuletynu MRiRW

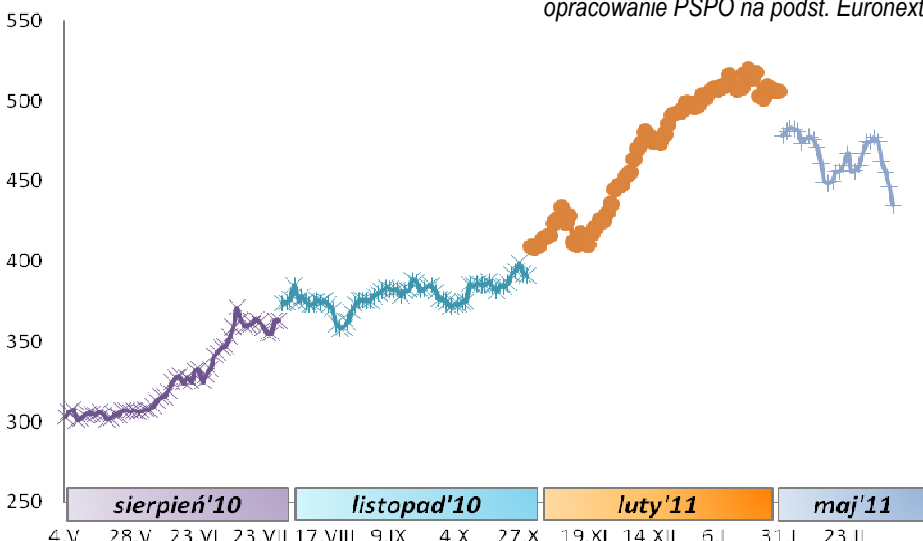
Ceny oleju rzepakowego w Polsce [PLN/t]

opracowanie PSPPO na podst. Biuletynu MRiRW

Notowania MATIF na rzepak FOB [EUR/t]

opracowanie PSPPO na podst. Euronext

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce 28 II – 6 III wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana [%]
Nasiona rzepaku	1520	-8,3
Olej rafinowany	3936	-3,4
Śruta rzepakowa	747	+8,1
Makuch	901	-1,5

Notowania MATIF na rzepak (FOB)

z dn. 15 III wg Euronext

Dostawa	Cena [EUR/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Maj'11	412,50	4,0618	1675,49
Sierpień'11	387,00		1571,92
Listopad'11	389,00		1580,04
Luty'12	391,25		1589,18

Notowania różne wg FAMMU/FAPA, Orlen, Rafineria Trzebinia, e-petrol.pl

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF luty Hamburg 24 II	[USD/t]	653
Olej rzep. sur. FOB maj/lipiec Rotterdam 10 III	[EUR/t]	1005
Biodiesel FOB Rotterdam 10 III	[USD/t]	1440,50
Ropa Brent 9 III	[USD/bbl]	115,33
BIO 100 PKN Orlen 16 III netto	[PLN/m ³]	3552
BIO ON PKN Orlen 16 III netto	[PLN/m ³]	3952
BIO 20, Rafineria Trzebinia 16 III netto	[PLN/m ³]	3952

Średnie ogólnopolskie ceny detaliczne [PLN/l] wg e-petrol.pl

Data	Biodiesel	ON
2011-02-22	4,10	4,72
2011-03-01	4,26	4,78
2011-03-08	4,38	4,89
2011-03-15	4,40	4,95